

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Полтавська державна аграрна академія

Кафедра бухгалтерського обліку та економічного контролю

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-
ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

***Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції, присвяченої пам'яті професора,
заслуженого працівника вищої школи
Дмитра Мусійовича Фесенка***

ПОЛТАВА 2020

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

УДК 657: 332.025.12 : 65.014.1

А 43

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Полтава, 31 березня 2020 року. Полтава, 2020. 474 с.

Редакційна колегія:

Дорогань-Писаренко Л. О. – к.е.н., доцент, професор кафедри економічної теорії та економічних досліджень, декан факультету обліку та фінансів.

Канцедал Н. А. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю, заступник декана по денній формі навчання зі спеціальності «Облік і оподаткування».

Плаксієнко В. Я. – д.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Яловега Л. В. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Лега О. В. – к.е.н., доцент, доцент кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю.

Конференція присвячена пам'яті видатного науковця, ветерана Великої Вітчизняної Війни, Заслуженого працівника вищої школи Української РСР, професора Дмитра Мусійовича Фесенка.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розміщено результати досліджень вітчизняних науковців, присвячених актуальним проблемам та перспективам розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

Рекомендовано до друку Вченою Радою факультету обліку та фінансів Полтавської державної аграрної академії (протокол № 8 від 16.03.2020 р.).

© Полтавська державна аграрна академія, 2020

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

представництва іноземного суб'єкта господарювання, або іншого суб'єкта, який подає фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність групи, з метою висловлення незалежної думки аудитора про її відповідність в усіх суттєвих аспектах вимогам національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, міжнародних стандартів фінансової звітності або іншим вимогам [1].

На даному етапі в Україні, на жаль, існує низка проблем аудиту.

По-перше, варто зазначити, що не існує єдиної системи розрахунку за аудиторські послуги, тому аудиторів використовують власні системи розрахунку, які формуються на основі відпрацьованих людино-годин чи обсягу виконаної роботи, що знижує якість наданих послуг.

По-друге, немає достатньої кількості кадрів, а звідси і неосвоєний ринок аудиторських послуг.

По-третє, не існує розроблених комп'ютерних програм для роботи з аудиторською документацією.

По-четверте, наявний негативний вплив від використання нашими фахівцями закордонних стандартів і концепцій, адже запозичення стандартів, без врахування особливостей вітчизняного економічного розвитку, не дає ніякого результату в аудиторській діяльності України.

Я вважаю, що покращенню якості аудиту в Україні буде сприяти система комплексних заходів, що включатиме в себе встановлення єдиної системи розрахунку, підвищення кваліфікаційних вимог до аудиторів, запровадження якісної системи комп'ютеризації та розвиток правового поля аудиту.

Отже, незважаючи на існування певних проблем, аудит в Україні розвивається досить швидко. Для вирішення існуючих проблем доцільно встановити власні стандарти функціонування аудиту, адже «черпання» досвіду зарубіжних колег не є ефективним, в даному випадку.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» № 2258-VIII від 21.12.2017.
2. Калінська Т.А. Сучасний стан і проблеми вітчизняного аудиту. Науково-виробничий журнал. 2013.
3. Усач Б. Ф. Проблеми розвитку аудиту в Україні. К.:Знання-Прес, 2007. С. 217-222.

Пристемський О.С., д.е.н., доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Херсонський державний аграрно-економічний університет, м.Херсон

ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Незважаючи на те, що аудиторська діяльність охоплює не тільки

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

підтвердження достовірності фінансової звітності, але і включає ряд інших послуг, метод аудиту є єдиним і характеризується як сукупність методичних прийомів, що використовуються в аудиторському контролі. Аудит, як і кожна наука, має свій метод. За допомогою методу аудиту досліджується його предмет і об'єкти. Від зміни аудиторських послуг змінюються об'єкти контролю, а отже, і порядок використання тих чи інших складових елементів методу аудиту (методичних прийомів). Метод аудиту - це сукупність прийомів і способів аудиту за процесами розширеного відтворення національного продукту і дотримання його законодавчого та нормативно-правового регулювання за умов ринкової економіки. При виконанні різних аудиторських послуг можуть використовуватися в різних комбінаціях ті чи інші прийоми аудиту, що характеризують зміст конкретних аудиторських процедур. Розглянувши різносторонні погляди економістів стосовно визначення методу аудиту, на нашу думку, найбільш лаконічне і правильне визначення щодо цього поняття дає проф. Б. І. Валуєв. Тому метод аудиту доцільно розглядати як сукупність прийомів, за допомогою яких оцінюється стан об'єктів, що підлягають дослідженню.

Подальше вивчення спеціальної економічної літератури з аудиту показує, що серед різних авторів публікацій немає єдиного підходу щодо визначення і назви прийому і способу аудиту. Однак, економісти А.Д. Шеремет і В.П. Суйц ті ж самі методичні прийоми називають методами. На їх думку, до числа основних методів аудиторської перевірки відносяться: фактична перевірка, підтвердження, документальна перевірка, спостереження, опитування, перевірка механічної точності, аналітичні тести, сканування, дослідження, спеціальна перевірка, зустрічна перевірка. Аналогічно О. Петрик до методів аудиту відносить: спостереження, інспекцію, запит, підтвердження, аналітичний огляд, вивчення, узагальнення. До методів відносяться: аналіз, синтез, індукція, дедукція, аналогія, моделювання, абстрагування, конкретизація, класифікація тощо. Слід надати належну увагу працям проф. Б. І. Валуєва і проф. М. Т. Білухи щодо висвітлення цих питань. Інші економісти у своїх працях із аудиту лише вказують на загальнонаукові методи, але не розкривають їх суті і напрямків використання. В процесі аудиту не можна обійтися без такого важливого елемента, як оцінка. Аудитори на початковій стадії перевірки оцінюють аудиторський ризик, систему внутрішнього контролю тощо. У процесі безпосередньої перевірки, аудиторам часто доводиться оцінювати чимало господарських фактів, які не знайшли з тієї чи іншої причини відображення в системі бухгалтерського обліку. На завершальній стадії аудиту оцінці й аналізу підлягають зібрані в ході перевірки свідчення для висловлення незалежної думки щодо достовірності фінансової звітності. Аудиторські послуги широко використовують уряди, діловий світ і неприбуткові організації. Розпочинаючи перевірку на підприємстві, незалежний

III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

аудитор отримує від його керівництва фінансові та інші звіти, які містять прогноз керівництва про економічні події. Аудитор розпочинає свою роботу з аналізу цих прогнозів. Завдання аналізу - підтвердити або спростувати дані [2].

Однак, на жаль, аудит в Україні ще не набув широкого впровадження. Тому в період становлення ринкових відносин слід старанно аналізувати зарубіжний досвід і застосовувати його на практиці з урахуванням конкретних національних інтересів. Разом із тим впровадження аудиту в сферу підприємницької діяльності має в цілому для держави істотні переваги порівняно з іншими формами фінансово-господарського контролю, зокрема: а) значна економія державних коштів, які витрачаються на утримання контрольно-ревізійного апарату; б) надходження додаткових коштів до бюджету за рахунок сплати аудиторськими фірмами (аудиторами-підприємцями) податків; в) незалежність, конкурентна боротьба, професіоналізм аудиторів, що сприяє підвищенню якості перевірок; г) можливість вибору аудитора замовником тощо.

Аудит покликаний надавати допомогу представникам страхових компаній, бірж, акціонерних товариств, спільних підприємств, комерційних банків, різних іноземних фірм. Якщо аудитор вважає, що подана звітність необ'єктивна, або якщо не може зробити якогось висновку (приміром, через брак зібраних даних), то він зобов'язаний повідомити про це користувачів у своєму висновку. Щоб правильно інтерпретувати значення інформації, одержаної в процесі аудиту, необхідно розуміти, що являє собою бізнес клієнта та які його галузеві особливості [3].

Для досягнення поставлених цілей професійні аудиторі повинні дотримуватись ряду основних умов або фундаментальних принципів у своїй роботі: - порядність, яка полягає в тому, що аудитор не повинен викривлювати реальні факти, приховувати їх від замовника або персоналу управління, чи інших користувачів результатами його послуг. Він повинен розкривати усе, що вважає за доцільне та необхідне для замовника або користувача даними його роботи, казати правду і не інтерпретувати фактичні дані в інтересах різних зовнішніх або внутрішніх користувачів даних; - об'єктивність при оцінці фактів та подій, при формуванні власного професійного судження аудитор враховує тільки отримані достатні, достовірні та відповідні докази щодо предмету перевірки чи послуг. При цьому він уникає та не зважає на тиск з боку керівництва замовника чи власників, на наявність конфлікту інтересів між самими власниками замовника або між ними і персоналом, між окремими працівниками персоналу замовника, між керівництвом замовника та державними фіскальними органами, тощо; - професійна компетентність та належна ретельність передбачає постійну актуалізацію професійних знань аудитора через підвищення своєї кваліфікації та ретельність процесу надання професійних послуг; - принцип конфіденційності достатньо відомий та

**III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА
КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ»**

зрозумілий аудиторам України.

На жаль його важко дотримуватися в реаліях вітчизняної фіскальної практики, особливо у відносинах з правоохоронними органами. Він вимагає, щоб аудитор не розголошував того, що є конфіденційним по відношенню до замовника, предмета чи об'єкта перевірки; - професійна поведінка аудитора полягає в тому, що в ході своєї професійної діяльності, він повинен так себе вести, щоб треті особи навіть і не могли подумати про нього, що він може бути некомпетентним, упередженим, ненадійним, що сприятиме викривленню фактичного стану справ на об'єкті замовлення; - технічні стандарти вимагають від аудитора застосовувати у своїй діяльності стандарти аудиту.

Це певним чином позбавляє аудитора права на креативні підходи до аудиту, необґрунтовані фантазії та непотрібну творчість. Незалежний аудит може приносити реальні економічні переваги малому бізнесу завдяки допомозі, що вони надають підприємствам, не лише сприяючи ефективному фінансовому управлінню, а й також задовольняючи кредиторів, інвесторів та постачальників, коли фірма намагається отримати фінансування та кредит [4,1].

Якщо підприємства не обирають добровільної аудиторської перевірки, то консультанти - аудитори можуть запропонувати певні узгоджені процедури з метою підвищити цінність свого бізнесу. Відокремлення аудиторського продукту від довгих контрольних листів, коли це доречно, може стати основною можливістю забезпечити підтвердження та впевненість бізнесу в тих областях, де існує найбільше ризиків та проблем, відповідно до потреб конкретної компанії. Цього можна досягти, якщо розширити функції аудиту – окрім надання висновку за фінансовою звітністю, включити також обговорення з клієнтами таких питань, як управління ризиками, ефективність корпоративного управління, а також перевірка припущень, що лежать в основі бізнес-моделі компанії, та її стійкості в майбутньому. Втім, фірмам слід розглядати розширення функцій аудиту не як загрозу, а як можливість підвищити його цінність. Основним критерієм зростання цінності аудиту має бути зростання довіри суспільства до нього. Аудит має стати потужною зброєю проти шахрайства та надійним і перевіреним джерелом фінансової інформації про стан господарюючого суб'єкта з одного боку, з іншого, професійним консультантом.

Список використаних джерел:

1. Редько О. Ю. Якість аудиторських послуг: філософія та міфологія. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2009. № 1. С. 46–54.
2. Усач Б.Ф. Аудит: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2002. С. 88-96.
3. Рудницький В.С. Методологія і організація аудиту. С. 32-37.
4. www.liga.net.